

ATATÜRK VE DİN

1. Atatürk'e Göre Din Vazgeçilmez Bir Kurumdur

Atatürk, dini toplumların temel ihtiyaçlarından biri olarak kabul eder. Ona göre "Din vardır ve lüzumludur." Bireylerin huzuru ve toplum hayatının düzenli bir şekilde devam etmesi için din vazgeçilmez bir kurumdur.

Atatürk bu hususu şöyle dile getirmiştir: "Dinsiz milletlerin devamına imkân yoktur."

Mustafa Kemal Atatürk, dinin Türk tarih ve kültüründe önemli bir yere sahip olduğunu ifade etmiştir. O, "Milletimiz dil ve din gibi kuvvetli iki fazilete sahiptir. Bu faziletleri hiçbir kuvvet milletimizin kalp ve vicdanından çekip alamamıştır, alamaz..." sözüyle dinin Türk milletinin sahip olduğu en önemli faziletlerden biri olduğunu dile getirmiştir.

Mustafa Kemal dinin, ilerlemeye ve gelişmeye engel olmadığını belirtmiştir. Dinin gelişmeye ve çağdaşlaşmaya karşı olduğu düşüncesinin yanlışlığını şöyle ifade etmiştir: "Büyük dinimiz çalışmayanın, insanlıkla ilgisinin olmadığını bildiriyor. Bazı kimseler çağdaş olmayı inançsız olmak sanıyorlar. Asıl inançsızlık onların bu inancıdır."

2. Atatürk Dinin Yozlaştırılmasına Karşıdır

Atatürk'e göre İslam dini, "En makul ve en tabii dindir ve ancak bundan dolayıdır ki son din olmuştur." Ancak Atatürk, hurafe ve batıl inançların dinin özünden ayrılmasını istemiştir ve bunu şu şekilde dile getirmiştir: "Temeli çok sağlam bir dinimiz var. Malzemesi iyi; fakat bina yüzyıllardır ihmal edilmiş, harçlar döküldükçe yeni harç yapıp binayı takviye etmek lüzumu hissedilmemiş. Aksine olarak birçok yabancı unsur - yorumlar, boş inançlar binayı daha fazla hırpalamış."

Atatürk, dinin dinamik özünün ortaya çıkarılmasını isterken göz önünde bulundurulması gereken bir ölçüyü de şöyle ortaya koyar: "Bizim dinimiz için herkesin elinde bir değer ölçüsü vardır. Bu değer ölçüsü ile herhangi bir şeyin dine uygun olup olmadığını kolayca takdir edebilirsiniz. Hangi şey ki akla, mantığa, toplum çıkarına uygundur, biliniz ki o dinimize uygundur. Bir şey ki akıl ve mantığa, milletin çıkarına, İslam'ın çıkarına uygunsa kimseye sormayınız, o şey dinîdir..."

Mustafa Kemal Atatürk, Müslüman toplumlarda yaygınlaşmış olan yanlış tevekkül anlayışının da dinin özünü bir ilgisinin olmadığını belirterek şöyle demektedir: "Bizim dinimiz, milletimize hakir (kötü) miskin (zavallı) ve zellil (aşağı) olmayı tavsiye etmez. Aksine Allah da Peygamber de insanların ve milletlerin yücelik ve şerefini muhafaza etmelerini emreder."

3. Atatürk'ün İslamiyet ve Hz. Peygamberle İlgili Sözleri

Atatürk, söylev ve demeçlerinde, Kur'an-ı Kerim ayetleri ile Hz. Peygamberin hadislerine yer vermiştir. O, özellikle İslam dinine ve Peygamberine karşı saygı, hürmet ve takdir duygularını açık bir şekilde ifade etmiştir. Atatürk'ün değişik zamanlarda yapmış olduğu konuşma ve sohbetlerinde İslam dini ve Hz. Peygamber hakkında söylemiş olduğu sözlerinden bazıları şunlardır:

"Allah birdir. Şanı büyüktür... Peygamberimiz Efendimiz Hazretleri, Allah tarafından insanlara dinî gerçekleri duyurmaya memur ve elçi seçilmiştir. Bunun esası, hepimizce bilinmektedir ki yüce Kur'an'daki anlamı açık olan ayetlerdir. İnsanlara feyiz ruhu vermiş olan dinimiz son dindir. En mükemmel dindir."

"...Biz içine girdiğimiz dinin en çok isabetli ve olgun olduğunu biliyoruz. Ve imanımız da vardır. Fakat bu inancı nurlandırmak lazım, temizlendirmek, güzelleştirmek lazımdır ki hakikaten kuvvetli olabilsin."

"...Bizim yüce dinimiz her erkek ve kadın Müslümana genel olarak araştırmayı farz kılar ve her erkek ve kadın Müslüman toplumu aydınlatmakla yükümlüdür."

"Türk milleti daha dindar olmalıdır. Yani bütün sadeliği ile dindar olmalıdır demek istiyorum. Dinime bizzat hakikate nasıl inanıyorsam buna da öyle inanıyorum..."

"Hz. Muhammed'in neşrettiği din, insanların kalplerinde derin bir ihtizaz uyandırdı. O, ölüp gittikten on dört asır sonra bile, İslamiyet hâlâ kalplerde ihtizaz husule getirmektedir..."

"O (Hz. Muhammed) Allah'ın birinci ve en büyük kuludur. Onun izinde bugün milyonlarca insan yürüyor. Benim senin adın silinir; fakat o, sonsuza kadar ölümsüzdür."